

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
Реалізація стратегії розвитку міста Кременчук

Студента 4 курсу, 12 групи,
спеціальності 074 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Омелич
Олексій
Сергійович

Науковий керівник
Кандидат економічних наук,
доцент

(підпис керівника)

Сонько
Юлія
Анатоліївна

Гарант освітньої програми
Кандидат економічних наук,
доцент

(підпис гаранта)

Головня
Юлія
Ігорівна

**Київський національний торговельно-економічний
університет**

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую:

Завідувач кафедри

« 17 » червня 2020 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові

Омеличу Олексію Сергійовичу

Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«Реалізація стратегії
розвитку міста Кременчук»**

1. Затверджена наказом ректора від « 27 » лютого 2020р. № 757
2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту) 15.05.2020
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту):

Мета роботи (проекту): забезпечення реалізації та постійної підтримки актуальності стратегії розвитку міста Кременчука, затвердженого рішенням сесії міської ради.

Об'єкт дослідження: стратегічне планування розвитку міста Кременчук

Предмет дослідження: процес визначення стратегічних цілей розвитку міста

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА.....	9
1.1. Сутність стратегії розвитку міста та принципи її побудови.....	9
1.2. Обґрунтування об'єкту дослідження.....	11
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК.....	18
2.1. Напрями формування розвиненого експортоорієнтованого бізнесу в м. Кременчук.....	18
2.2. Створення енергоефективного та екобезпечного міста.....	20
2.3. Креативний життєвий та гуманітарний простір розвитку людини.....	28
РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК.....	34
ВИСНОВКИ.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 27.02.2020	27.02.2020
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 10.03.2020	10.03.2020
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 01.04.2020	01-05.04. 2020
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу	До 15.04.2020	20.04.2020

	випускної кваліфікаційної роботи		
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 15.05.2020	15-20. 05.2020
6	Підготовка письмового відгуку на випускні кваліфікаційні роботи	До 25.05.2020	25.05.2020
7	Зовнішнє рецензування ВКР	До 01.06.2020	01-05. 06.2020
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	05-10. 06.2020	05-10. 06.2020
10	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 15.06.2020	До 15.06.2020
11	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «02 » березня 2020 р.
7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи Сонько Ю.А.
8. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) Головня Ю.І.
9. Завдання прийняв до виконання студент Омелич Олексій Сергійович
10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):
Тема випускної кваліфікаційної роботи «Реалізація стратегії розвитку міста Кременчук». У випускній кваліфікаційній роботі, проаналізовано етапи формування, вдосконалення та реалізація стратегії розвитку міста, викладено пропозиції щодо удосконалення стратегії розвитку міста.

Об'єктом дослідження виступає процес визначення стратегічних цілей розвитку міста Кременчук. Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні рекомендації щодо оптимізації стратегічного планування розвитку міста Кременчук. Метою роботи є дослідження особливостей реалізації та удосконалення стратегічних напрямів розвитку міста Кременчук.

Серед позитивних аспектів роботи: визначено сутність стратегії розвитку міста та принципи її побудови; зроблено спробу обґрунтувати об'єкт дослідження; виокремлено напрями формування розвиненого експортоорієнтованого бізнесу в м. Кременчук; розроблено пропозиції щодо створення енергоефективного та екобезпечного міста; визначено напрями створення креативного життєвого та гуманітарного простору розвитку людини;

зроблено спробу розробити системи моніторингу та впровадження стратегії розвитку міста Кременчук.

До недоліків можна віднести: робота іноді втрачає логічність викладення матеріалу; незрозумілим залишається, які саме системи моніторингу використовуються або які пропонується розробити. Розділ 3 містить замало інформації та носить описовий характер, в той час як це мають бути практичні напрацювання автора. Висновки неструктуровані. В процесі написання роботи використовувались застарілі джерела.

Робота виконана відповідно до більшості вимог. Оброблено суттєву кількість наукової літератури. Відповідно до довідки, наданої студентом, робота має достатній рівень унікальності. Випускна кваліфікаційна робота Омелича О.С. може бути допущена до захисту.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи проекту):

Сонько Юлія Анатоліївна

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист:

Головня Юлія Ігорівна

(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект): Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Омелича О.С. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Головня Юлія Ігорівна

(підпис)

Завідувач кафедри:

Новікова Наталія Леонідівна

(підпис)

«17» червня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА.....	9
1.1. Сутність стратегії розвитку міста та принципи її побудови.....	9
1.2. Обґрунтування об'єкту дослідження.....	11
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК.....	18
2.1. Напрями формування розвиненого експортоорієнтованого бізнесу в м. Кременчук.....	18
2.2. Створення енергоефективного та екобезпечного міста.....	20
2.3. Креативний життєвий та гуманітарний простір розвитку людини.....	28
РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК.....	34
ВИСНОВКИ.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Прогрес і успіх стратегічного планування для міст в країнах Європейського союзу довели необхідність створення і виконання Стратегії міста в умовах глобальної економіки. В умовах постіндустріального суспільства, коли одні міста прискорено ростуть, а інші стрімко зменшуються, стає зрозуміло, що міста стали учасниками глобальної конкуренції за інвестиційні ресурси, нові технології і також за мешканців. Місто Кременчук і його мешканці завжди відрізнялися інноваційністю, підприємницьким мисленням та готовністю інтегруватися в європейське суспільство. Саме тому постала необхідність створити стратегію міста за європейським зразком, яка б дозволила впровадити найбільш успішні технології розвитку у Кременчуці.

Вироблення методології для створення «Стратегії розвитку міста Кременчук» було надзвичайно важливим етапом спільної роботи над стратегією. Узагальнення світового досвіду і подальша імплементація його на львівську модель створення стратегії є тим підходом, який повинен забезпечити найбільш якісний процес створення та реалізації стратегії.

Основним принципом при розробці даної методики було задоволення нинішніх потреб без завдання збитків для розвитку майбутніх поколінь з максимальним врахуванням побажань мешканців міста. Стратегія як план на сьогодні є домінуючим сприйняттям, але сучасні спеціалісти і консультанти з стратегічного розвитку все частіше звертають увагу на стратегію як узгоджений напрямок. Це обумовлено тим, що зовнішні умови стають все більш динамічними і складання плану в довгостроковій перспективі не виправдовує себе через постійну необхідність вносити численні зміни. Натомість використання узгодженого довгострокового бачення дозволяє більш гнучко реагувати на зміни і дотримуватися чіткого курсу розвитку.

Місто як соціально-економічна система є надзвичайно складною і непередбачуваною, з величезною кількістю змінних чинників, крім того для

більшості сфер життя міста характерна висока швидкість змін, особливо в Україні. і. Тому ми вирішили використати розуміння стратегії як узгодженого напрямку розвитку і в подальшому будувати методологію саме на цьому припущенні.

Серед багатьох стратегій, що ми дослідили, можна було визначити три принципових підходи: створення стратегії зусиллями зовнішніх консультантів, створення стратегії керівництвом міста та створення стратегії за результатами опитувань мешканців. Унікальність шансу, який зараз має наше місто, полягає в тому, що ми можемо використати переваги всіх трьох принципових підходів одночасно, оскільки скористались досвідом попередніх стратегій, які розроблялися зовнішніми експертами, громадськими організаціями і представниками влади. В різних етапах планування ми активно залучали управлінців Кременчуцької міської ради для аналізу, прогнозування і побудови попередніх планів.

Метою роботи є дослідження особливостей реалізації та удосконалення стратегічних напрямів розвитку міста Кременчук

Об'єктом дослідження є процес визначення стратегічних цілей розвитку міста Кременчук

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні рекомендації щодо оптимізації стратегічного планування розвитку міста Кременчук

Структура роботи: випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3-х розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел. Основний текст роботи становить 32 сторінку, в т.ч. 4 таблиці, 1 рис. Список використаних джерел містить 40 найменувань, викладених на 4 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА

1.1. Сутність стратегії розвитку міста та принципи її побудови

При всій різноманітності моделей і методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні. Під час розробки Стратегії розвитку міста Кременчука (Стратегія) та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з 6 логічних етапів:

- 1) Організація роботи зі стратегічного планування;
- 2) Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади;
- 3) Визначення місії, бачення, сценаріїв і напрямів розвитку громади;
- 4) Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії);
- 5) Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації;
- 6) Моніторинг і впровадження Стратегії.

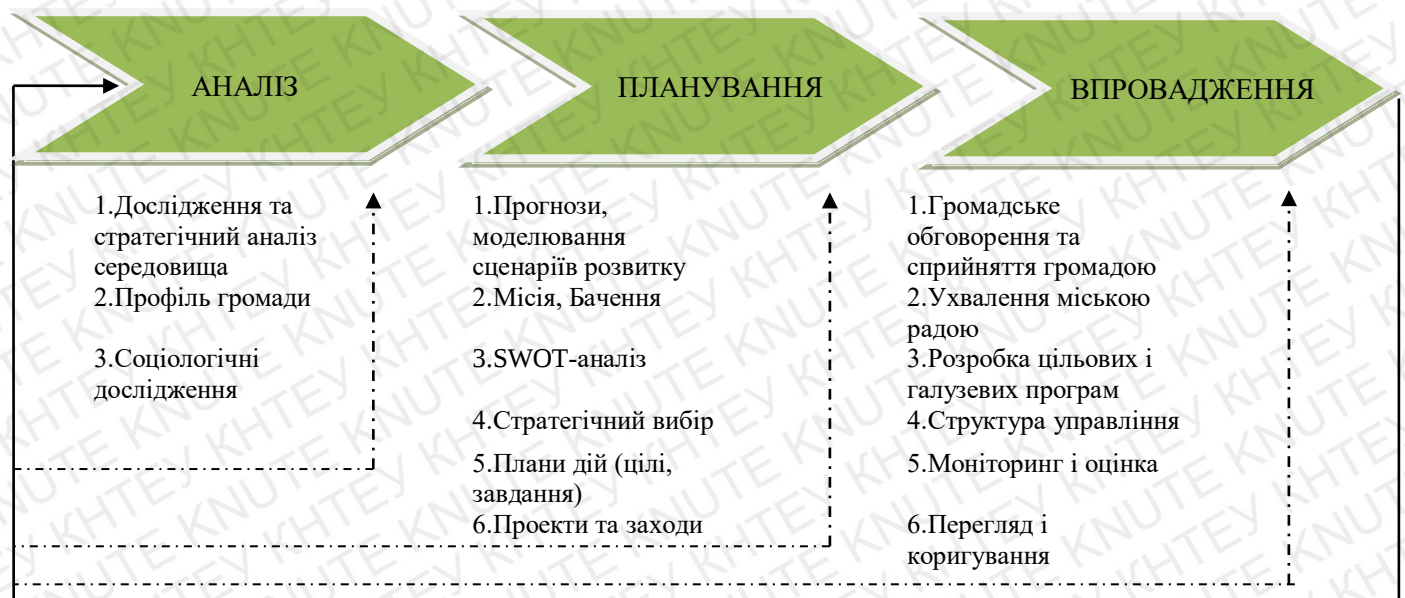

Рис. 1. Схема процесу розробки Стратегії

*Розроблено автором на основі даних [17]

Для передбачення та запобігання появі негативних екологічних впливів на довкілля, які можна очікувати в результаті впровадження Стратегії, використовується Стратегічна екологічна оцінка (CEO). CEO – системний і запобіжний процес аналізу впливу на довкілля запропонованих проектів документів розвитку стратегічного характеру. Після визначення можливих позитивних і негативних впливів, у разі необхідності, Стратегію розвитку громади міста можна доопрацювати для подальшого розширення позитивних впливів і зменшення можливих негативних впливів. CEO сприяє ефективній реалізації ініціатив з місцевого розвитку, забезпечуючи інтеграцію пріоритетів екологічної збалансованості до розвиткових ініціатив.

Розпорядженням міського голови визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над Стратегією, які ухвалювали всі рішення, необхідні для розвитку міста. Саме на засіданнях Робочої групи були презентовані, обговорювались усі напрями роботи та ухвалювались відповідні рішення. Склад РГ сформований із: (1) органи місцевого самоврядування (представники міської ради та її виконавчих органів), (2) приватні компанії (представники великих, середніх, малих підприємств і приватні підприємці) (3) громадські організації. Важливим є включення до складу РГ представників організацій, які опікуються питаннями гендерної рівності й охорони довкілля. Створення саме такого типу партнерства стає вагомим чинником, який підвищує якість та цінність кінцевих матеріалів і зміцнює ймовірність того, що проекти, які включено до Стратегії будуть впроваджені, а цілі, визначені у ній будуть реалізовані. Графік розробки Стратегії та Плану її реалізації став головним інструментом управління процесом планування.

Графік розроблявся виходячи з потреб РГ і працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення вчасної реалізації усіх етапів виконання робіт зі стратегічного планування. Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади має бути базовий документ, що є аналітично-описовою частиною Стратегії. Аналітично-описова частина має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. В Профілі громади виконаний аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади. Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років. Після

кількісного аналізу були сформульовані якісні висновки. Цей документ став відправним пунктом для членів Робочої групи при обговоренні й досягненні консенсусу щодо критичних проблем, які стоять перед громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT

1.2. Обґрунтування об'єкту дослідження

Кременчук – місто обласного значення, адміністративний і промисловий центр України, з населенням 222325 осіб (на 1 січня 2017 року). Розташоване майже в центрі України, на березі річки Дніпро, в його середній течії на кордоні лісостепу та степу. Територія міста становить 9586 га, протяжність з півночі на південь – 30 км. Місто розташоване в 119 км від міста Полтави та 286 км – від Києва. Місто межує з Кам'янопотоцькою, Білецьківською, Рокитненською, Потоківською сільськими радами та з Піщанською, Новознам'янською і Омельницькою сільськими об'єднаними територіальними громадами.

Найближчі міжнародні аеропорти знаходяться: м. Бориспіль – 254 км; м. Київ – 293 км; м. Дніпро – 166 км; м. Харків – 250 км. Кременчук має діючий гелікоптерний майданчик Кременчуцького льотного коледжу Національного авіаційного університету, який здатний приймати гелікоптери різних класів. Кременчук – значний залізничний вузол, який сформувався на перетині трьох напрямків – Кременчук – Полтава, Кременчук – Користівка та Кременчук – Ромодан. Місто має пряме залізничне сполучення з багатьма регіонами країни. Основною водною артерією Кременчука є Дніпро, а саме його частина, перетворена на Дніпродзержинське водосховище, яке розділяє місто на лівобережжя (власне Кременчук) та правобережжя (Крюків). Перевагою міста є наявність вантажного та пасажирського портів. Кременчуцький річковий порт, який знаходиться на лівому березі Дніпра, обслуговує вантажні перевезення, в основному, в напрямку Києва, Кам'янського, Херсону, Дніпра.

Місто має розвинену мережу автомобільного транспорту, який зв'язує його з усіма регіонами України. Через Кременчук проходять автомагістралі Бориспіль – Дніпро і Полтава – Олександрія – Одеса. Датою заснування міста вважається 1571 рік. Існує легенда, що назва міста виникла від тюрського слова «кечмен» □

«фортеця», коли польський король Август Сигізмунд II підписав універсал про необхідність побудувати в урочищі міста фортецю для охорони Придніпров'я від татарських набігів і для контролю над запорізьким козацтвом.

Кременчук – місто, розташоване на перетині історичних кочових, торгових, мандрівних шляхів; місто винахідників і митців, учених і воїнів; чумацька столиця й центр Новоросійської губернії; розділене Дніпром і об'єднане залізничним мостом, названим у 19 ст. «чудом інженерної техніки в Європі». Територія міста була заселена з найдавніших часів, про що свідчать знаряддя праці кам'яного віку, котрим не менше 33 тис. років.

Кременчук – один з найпотужніших індустріальних центрів України з розвинутою економічною та соціальною інфраструктурою. В місті функціонує більше 86 промислових підприємств, 58 будівельних організацій різних форм власності та більше 14 тисяч суб'єктів підприємницької діяльності. Структура промисловості охоплює майже всі базові галузі, це: нафтопереробна й нафтохімічна, машинобудування й обробка металу, харчова, легка й будівельна галузь, частка яких у загальному обсязі реалізованої продукції становить 78,9%.

До найбільш відомих підприємств належать:

- Машинобудування та металообробка: ПрАТ «АвтоКрАЗ», ПрАТ «Кременчуцький колісний завод», ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», ПАТ «Кременчуцький сталеливарний завод», ПрАТ «Кременчуцький завод дорожніх машин».
- Нафтопереробна та хімічна промисловість: ПАТ «Укртатнафта», ПрАТ «Кременчуцький завод технічного вуглецю».

- Легка промисловість: ПрАТ «Кременчуцька виробничо-торгівельна фірма «Кремтекс», Госпрозрахункова виробнича фірма «Рута» ПДМН ПАТ «Укртрансфанта», ТОВ «Кременчуцький шкірзавод».
- Харчова промисловість: ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод», ПрАТ «Кременчукм'ясо», ДП «Кременчуцький комбінат хлібопродуктів», ПрАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен», ТОВ «Кременчуцький хлібокомбінат, ПП ВТК «Лукас».
- Підприємства будівної індустрії та будматеріалів: заводи залізобетонних конструкцій та залізобетонних виробів, кар'єроуправління та інші.

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) у розрахунку на одного мешканця міста за 2016 рік склав 164,4тис.грн. Це надало можливість місту зайняти 2 місце за даним показником серед найбільших міст обласного значення Полтавського регіону.

Основними джерелами формування загального фонду міського бюджету, які в доходній частині складають близько 96,7%, є: податок на доходи фізичних осіб (11010000) – 61,9%, податок на майно в частині земельного податку (18010500 - 18010900) – 16,0%, акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів (14040000) – 10,3%, єдиний податок (18050000) – 8,5%. Головним джерелом доходної частини міського бюджету є податок на доходи фізичних осіб

За даними КОДПІ станом на 01.01.2017 року кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва складає – 14 986 одиниць, з них:

- кількість суб'єктів малого підприємництва - 14 911 одиниць;
- кількість суб'єктів середнього підприємництва – 75 одиниць. Чисельність працюючих у суб'єктів малого та середнього підприємництва складає 28074 осіб. Збільшення кількості суб'єктів малого підприємництва по фізичних особах обумовлено змінами діючого законодавства в частині застосування штрафних санкцій за неоформлення найманих працівників.

За останні три роки спостерігаються негативні тенденції в демографічній ситуації. Так за 2016 рік спостерігається зниження народжуваних до 1905 осіб та підвищення рівня померлих до 3032 осіб (природне скорочення 1127 осіб). Загальне скорочення чисельності населення у 2016 році становить 1480 особи. Це один з важливих показників, що характеризує добробут людей, умови праці, досягнення медицини та рівень життя.

Чисельність безробітних, які перебували на обліку в міській центрі зайнятості станом на 01.01.2017р. становить 2754 особи. В місті спостерігається значна кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) – 3892 особи, що складає 1,75% від загальної кількості населення. Кількість ВПО на 10 тис. населення складає 175 осіб. Середньомісячна заробітна плата, нарахована на одного штатного працівника за 2016 рік склала 4850 грн., що становить 117,9% до відповідного періоду минулого року. За перше півріччя 2017 року заробітна плата склала 6340,0 грн., що становить 135,5% до відповідного періоду минулого року.

Обсяги експорту послуг по місту за 2016 рік становили 3,8 млн. дол. США, що складає 63,2 % до відповідного періоду минулого року, а імпорту послуг – 42,8 млн. дол. США, або 104,2% до відповідного періоду минулого року. Сальдо зовнішньої торгівлі послугами було негативним і становило 38,9 млн. дол. США. Джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств. За 2016 рік підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 1626,8 млн. грн. капітальних інвестицій, що більше від обсяг у капітальних інвестицій на 59,4% за відповідний період минулого року.

Моделювання сценаріїв розвитку міста Кременчук було здійснено на засіданні Робочої групи зі стратегічного планування. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного й суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися з інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу – Профілю громади. У цьому документі виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади.

Також представлені результати опитування керівників підприємств та

підприємців міста. Вивчення думки представників підприємництва міста дало можливість учасникам робочої групи дізнатися про їх ставлення до органів місцевого самоврядування, проблеми, які вони вважають найбільш важливими, про їхні очікування та про їхні плани на майбутнє.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємо накладання стійких у часі чинників впливу) міста дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «інерційний» (песимістичний) та «інтенсивний» (оптимістичний) сценарії розвитку міста.

1. Показник ВВП на душу населення України після 2017 року матиме незначне зростання – на 2-3% у рік.
2. В найближчі роки податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльності та населення не зменшиться. Можна очікувати спрощення правил ведення бізнесу.
3. Продовжуватиметься девальвація національної валюти, що стимулюватиме товарне виробництво на експорт.
4. Очікується суттєвий перерозподіл податкових надходжень між державою та органами місцевого самоврядування на користь останніх.
5. В Україні поступово будуть впроваджені стандарти ЄС щодо виготовленої в Україні продукції.
6. Рух товарів до та з ЄС буде безмитним, що сприятиме зростанню товарообігу між Україною та ЄС.
7. Інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться. Країна стане привабливішою для європейських інвесторів.
8. Надалі зростатимуть ціни в національній валюті на паливно-енергетичні ресурси, особливо для населення та комунальних підприємств.
9. Доходи населення у найближчі 2-3 роки будуть відносно низькими, після цього – поступово зростатимуть до 2025 року.

10. Підприємствам найближчі 2-3 роки буде обмежений доступ до позичкового капіталу. Потім доступ до кредитів має суттєво покращитися.

Учасники Робочої групи разом з залученими експертами провели SWOT-аналіз розвитку міста. Інформація та знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників, стали важливим ресурсом для подальшого аналізу економічного та соціального стану громади.

Проведений зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей визначили зовнішнє середовище, а внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади забезпечили визначення основних проблем розвитку міста. Визначення сильних та слабких сторін відбувалося за наступними сферами: природно-ресурсний потенціал; економічний потенціал; інфраструктурний розвиток; науково-технічний потенціал; стан довкілля; трудовий потенціал; туристичний потенціал; просторово-економічний потенціал. Аналіз можливостей і загроз відбувалося за такими сферами: зовнішньо економічна та зовнішньо політична ситуація; макроекономічна ситуація; геоекономічне та геополітичне положення; демографічна та соціальна ситуація.

SWOT-аналіз показав, що погіршення торговельно-економічних відносин з країнами Митного союзу, зокрема з Російською Федерацією (одного з найбільших торговельних партнерів підприємств міста) та ускладнення суспільно-політичної ситуації в цілому впродовж року негативно вплинуло на економічні показники міста. Особливо негативно це позначилося на діяльності підприємств машинобудівної галузі.

Зменшується частка іноземного капіталу в структурі економіки та обсяги експорту товарів і послуг. Сальдо зовнішньої торгівлі послугами є негативним.

В сфері малого та середнього бізнесу існує тенденція до зменшення кількості фізичних-осіб-підприємців, що пов'язано з проведенням ліквідаційної процедури в більшості випадків за власним рішенням.

На збільшення кількості найманих працівників має вплив зниження ставки єдиного соціального внеску, що нараховується на фонд заробітної плати працівників до 22,0% та, як наслідок, легалізація робочих місць у суб'єктів господарювання.

Збільшення частки малих і середніх підприємств у загальному випуску продукції (робіт, послуг) зумовлено зростанням обсягів доходу, що спричинено зростанням вартості іноземної валюти, як наслідок – зростанням вартості реалізованих товарів, робіт, послуг.

В соціальній сфері спостерігається недосконалий рівень діяльності та матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, освіти, спорту та культури. В житловій сфері існує недостатній розвиток індустріальних методів по роботі з побутовими та виробничими відходами; невідповідність вартості комунальних платежів якості наданих послуг; відсутність дієвого механізму довгострокового кредитування житлового будівництва.

Незважаючи на це, місто має значний потенціал для розвитку. Розташоване місто майже в центрі України та має розвинену інфраструктуру. Підписано угоду мерів і розроблено план дій сталого енергетичного розвитку. В муніципальному секторі активно впроваджуються енергоефективні заходи. Як місцева громада, що будує сильну спільноту, місто Кременчук має величезний ресурс щодо формування ефективних органів місцевого самоврядування, забезпечення участі у розбудові міста всіх зацікавлених сторін і спільне бачення владою й громадою його майбутнього. А це значить, що місто прагне до врядування європейського зразка шляхом формування сильної та активної громади, центром якої є задоволення базових потреб своїх городян задля забезпечення сталого економічного та соціального розвитку міста.

Одним з головних показників людського прогресу у світі вважається інтегрований «індекс людського розвитку», визначальними складовими якого серед інших є тривале й здорове життя, можливості для здобуття освіти та доступність умов, що забезпечують гідний життєвий рівень. Ці можливості є провідними для людського розвитку й визначають якість життя людини. Реалізуючи принципи соціальної злагоди, місто має намір покращити соціальний простір, підвищити соціальну згуртованість та інтеграцію в нього різних секторів освіти, безпеки, культури, охорони здоров'я. Місто буде прагнути до подальшого вдосконалення роботи соціальних інститутів. Це сприятиме формуванню соціальної довіри, відчуття рівності можливостей для жителів міста та поваги до них як до індивідів.

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК

2.1. Напрями формування розвиненого експортоорієнтованого бізнесу в місті Кременчук

Позитивним чинником експортного потенціалу Кременчука є відносна галузева й товарна диверсифікація, що дозволяє прилаштовуватися до зміни ринкової кон'юнктури та створює додаткові можливості розвитку інноваційних продуктів. За підсумками 2016 р. у Кременчуці понад 100 компаній здійснювало експортно-імпорتنі операції. Поряд з МСП до них були залучені й великі компанії-експортери, а саме ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», ПрАТ «АвтоКрАЗ», ПрАТ «Кременчуцький колісний завод». Кількісно більшість експортерів належать до категорії середніх підприємств.

Основними видами діяльності компаній, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, є:

- виробництво готових харчових продуктів;
- виробництво засобів наземного транспорту;
- виробництво хімічної продукції;
- виготовлення текстильних виробів;
- виробництво мінеральних продуктів;
- виробництво машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання;
- вироби з каменю, гіпсу, цементу;
- недорогоцінні метали та вироби з них.

Протягом 2012-2015 років основними партнерами експортерів міста були підприємства з таких країн, як Російська Федерація, Узбекистан, Вірменія, Азербайджан, Єгипет, Угорщина, Німеччина, Франція, Румунія, Казахстан, Канада, Грузія, Таджикистан, Фінляндія. З аналізу даних, отриманих в ході опитування підприємств-експортерів, в середньому 70% експортних поставок спрямовується до Російської Федерації, 20% – до країн СНД, 7% – до країн Європейського Союзу.

У 2016 році середньомісячна заробітна плата в компаніях, що здійснювали

експортну діяльність, становила 170 американських доларів, що на 15% нижче, ніж у 2012 році. За результатами опитування частка жінок серед співробітників компаній-експортерів складає близько 43%. Проблемною експортної діяльності підприємств є низька її географічна диверсифікація.

Експортна діяльність місцевих компаній тривалий час була зорієнтована на пострадянський ринок, порівняна легкість доступу на який стала чи не головним обмежуючим чинником для освоєння інших, більш конкурентних, ринків. Запровадження торговельних обмежень з боку Російської Федерації, зокрема призупинення з 1 січня 2016 року застосування положень ЗВТ СНД стосовно українських товарів (ставки ввізних мит на рівні режиму найбільшого сприяння), заборона на ввезення сільськогосподарської продукції, сировини та продовольства, а також призупинення транзиту української продукції своєю територією, негативно вплинули на більшість експортерів міста.

Багато з них, втративши російський ринок, виявилися не готовими до роботи на ринках країн ЄС, Північної Америки, Близького Сходу та інших регіонів як через внутрішні, так і через зовнішні перешкоди для експорту.

Навіть за звичайних умов МСП з різних країн потрапляють у своєрідну пастку неефективності, коли внутрішні перешкоди не дозволяють накопичити достатні ресурси для подолання зовнішніх перешкод, а отже й виходу на міжнародний ринок. У свою чергу, відмова від здійснення експорту не сприяє збільшенню прибутків, залученню фахового персоналу, зростанню конкурентоспроможності продукту, посилюючи ті ж внутрішні перешкоди.

Таблиця 2.1

Стратегічні проблеми та їх рішення

Проблема	Рішення
Низький рівень підприємницької діяльності;	створення середовища, яке сприяє нарощуванню підприємницького потенціалу через систему освіти;
Недостатня розвиненість інфраструктури підтримки МСП	застосування електронної комерції

Низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу	надання своєчасної, достовірної та повної інформації суб'єктам малого підприємництва щодо змін у законодавстві, нормативних актів, прийнятих органом місцевого самоврядування;
Низька підприємницька активність населення	врахування інтересів МСП в процесі формування економічної політики, щопередбачає три аспекти: інституційні основи, наявність механізмів удосконалення нормативно-правового середовища та оцінки регуляторного впливу на МСП

Джерело [22]

Для подолання цих перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створенню сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади, бізнес-асоціацій і підприємців.

2.2. Створення енергоефективного та екобезпечного міста

Енергоефективність передбачає ефективне забезпечення споживачів паливно-енергетичними ресурсами, зниження у місті рівня питомого енергоспоживання шляхом впровадження енергозберігаючих заходів в закладах бюджетної сфери та комунальному господарстві. Проте, для міста Кременчука, як і для багатьох регіонів України, характерним є значна енерговитратність комунальної, бюджетної сфер і житлового фонду.

Ця проблема виникла ще на стадії формування інфраструктури та існує до

цього часу. Практика показує, що питання істотного зниження енерговитрат може бути вирішено за умови, коли воно виділяється в окрему чітко структуровану систему та вивчається всебічно у взаємозв'язках з факторами зовнішнього середовища, встановлюються причини виникнення зайвих енерговитрат, їх джерела, визначаються ключові цілі та виробляються рекомендації з їх досягнення.

Одним з шляхів вирішення вищезазначеної проблеми є диверсифікація використовуваних джерел енергії. Розширення використання поновлюваних джерел енергії, впровадження заходів з енергоефективності у всіх сферах економіки забезпечить належний рівень конкурентоспроможності продукції (надання послуг), комфортних умов праці та умов надання соціальних послуг населенню.

Енергоефективність у муніципальному секторі повинна ґрунтуватися на постійному обліку та аналізі спожитих енергоресурсів, енергоаудиті, здійсненні інновацій у сфері енергоефективності, впровадженні енергозберігаючих технологій, розробці конкретних шляхів і напрямків ефективного споживання енергетичних ресурсів. Робота з громадськістю, створення активної діалогової платформи з питань енергоефективності є ще одним з важливих компонентів. Для отримання ефекту від впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності необхідне як належне фінансування, так і розуміння громадою міста, що раціональне використання природних джерел енергії дозволить зберегти навколишнє середовище та досягти фінансової стабільності у майбутньому.

Екологічна ситуація на території міста характеризується відносною стабільністю показників. Високий рівень концентрації промислових об'єктів в місті, нерациональна структура промислового виробництва з високою концентрацією екологічно небезпечних виробництв, відсутність належних природоохоронних систем зумовлюють в Кременчуці підвищений рівень забруднення довкілля, дефіцит водних ресурсів. Нестача в безвітряні періоди кисню в приземних шарах атмосфери, застій біля земної поверхні повітря, забрудненого викидами промисловості й транспорту, призводить в останній час до смогових явищ.

Однією зі складових розв'язання нагальних екологічних проблем є створення дієвої системи моніторингу довкілля, тобто організація системи спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан

довкілля, прогнозування його змін і прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля, його впливу на здоров'я населення та дотримання вимог екологічної безпеки.

Сучасна екологічна ситуація об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану атмосферного повітря та водного середовища, поводження з відходами, природно-заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напрямку цих змін залежить рівновага природних екосистем і збалансованість подальшого екологічного та соціального- економічного розвитку міста.

Таблиця 2.2

Стратегічні проблеми та їх рішення

Проблеми	Рішення
Низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;	підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами;
Постійне зростання вартості енергоресурсів;	підвищення рівня суспільної екологічної та енергоефективної свідомості населення;
Надмірне споживання енергоресурсів через низьку енергоефективність, зношеність технологічного обладнання, недосконалість схем енергопостачання;	формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами;
Неефективність структури споживання паливно-енергетичних ресурсів, зокрема через завищену частку споживання природного газу та недостатній обсяг використання альтернативних видів палива та відновлюваних джерел енергії;	запобігання забрудненню від індустриальних виробництв;

Низький рівень залучення позабюджетних інвестицій для впровадження	забезпечення захисту від підтоплення
--	--------------------------------------

Джерело [18]

Рішенням сесії Кременчуцької міської ради сьомого скликання від 22 грудня 2016 р. затверджено План дій сталого енергетичного розвитку міста Кременчука на період до 2025 р. (далі – ПДСЕР). Цей стратегічний документ визначає довгострокове планування політики територіальної громади, спрямованої на боротьбу з глобальними змінами клімату, через скорочення викидів парникових газів. ПДСЕР є інструментом для забезпечення якісної та ефективної реалізації політики міста в сфері енергоефективності та охорони навколишнього середовища, задекларованої в Стратегії сталого розвитку в сфері енергоспоживання міста Кременчука на період до 2025 року, інтегрованої в систему цілей європейської угоди Covenant of Mayors. Глобальною нормативною базою є Рамкова Конвенція ООН про зміну клімату від 09.05.1992 р., Кіотський протокол до Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату від 11.12.1997 р., Угода Covenant of Mayors, що ініційована та впроваджується Європейською комісією починаючи з 12.02.2009 р.

Для організації цілеспрямованої діяльності підприємств з аналізу споживання паливно-енергетичних ресурсів, виявлення резервів економії палива та енергії, розроблення та реалізації заходів щодо їх економії необхідно проведення паливно-енергетичного аналізу. На підставі цього аналізу споживання енергоресурсів у місті визначено п'ять основних секторів кінцевих споживачів: житловий сектор; муніципальні будівлі (бюджетна та комунальна інфраструктура); комунальні підприємства (КП «Теплоенерго», КП «Кременчукводоканал», КП «Кременчуцьке тролейбусне управління», Кременчуцьке комунальне автотранспортне підприємство 1628, КП «Міськсвітло»); проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи. Досить значним є споживання енергоресурсів суб'єктами господарювання. Однак орган місцевого самоврядування не має суттєвого впливу на рівень споживання енергетичних ресурсів у цьому секторі.

Базовими заходами для досягнення скорочення викидів парникових газів у

ПДСЕР є, насамперед, скорочення та оптимізація споживання традиційних видів енергоресурсів, а також запровадження використання поновлюваних джерел енергії. Цей План дій передбачає застосування інформаційних і технічних заходів, реалізація яких вимагає застосування належного фінансування та виважених політичних інструментів. Впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності сприятиме зменшенню споживання паливно-енергетичних ресурсів, що в свою чергу є запорукою зменшення шкідливих викидів в атмосферу та попередженню глобального потепління та змін клімату. Загальне скорочення викидів CO₂ за період 2014-2016 рр. в місті становить 6334,529 т/рік або 1,6 % запланованого рівня. У разі виконання стратегії ПДСЕР у повному обсязі з урахуванням досягнень 2013-2016 рр. розрахунковий показник зниження викидів CO₂ у 2020 році становитиме 97839,627 т/рік або 24,86 %, а у 2025 році становитиме 126581,724 т/рік або 32,17 % від базового 2013 року.

Впровадження владою політики з енергозбереження передбачає також роботу з населенням: формування енергоощадливої поведінки, пропагування енергозберігаючих технологій, запровадження діалогової платформи з населенням тощо. Відповідно до ст. 12 Закону України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 р. № 74/94-ВР джерелами фінансування заходів щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів є Державний фонд енергозбереження, власні та позикові кошти підприємств, установ і організацій, Державний бюджет України, місцеві бюджети, а також інші джерела. Фінансування заходів, що планується впроваджувати у місті у період 2017-2025 рр., передбачається здійснювати з таких джерел:

- місцевий бюджет;
- бюджети інших рівнів (обласний, державний);
- власні кошти підприємств, організацій та фізичних осіб;
- міжнародні та вітчизняні кредитні фонди;
- кошти, отримані від економії енергоресурсів внаслідок зниження рівня енергоспоживання;
- спонсорські кошти;
- державні та міжнародні цільові програми, гранти.

Міська інфраструктура характеризується високим рівнем зносу, підвищеним енергоспоживанням, а тому потребує реконструкції з використанням енергоефективних технологій та обладнання. Теплопостачання міста забезпечують комунальне підприємство «Теплоенерго» та Кременчуцька філія ПАТ «Полтаваобленерго», яка постачає тепло від Кременчуцької ТЕЦ. Система теплопостачання міста Кременчука переважно централізована. Комунальне підприємство «Теплоенерго» експлуатує 18 котелень, загальною потужністю 97,7 МВт/год, 46 центральних теплових пунктів та 5 індивідуальних теплових пунктів. Основним енергоспоживаючим обладнанням на котельних є насосне обладнання та котли. Котли, насосне обладнання, теплообмінники та обладнання хімводоочищення, що використовується, характеризуються підвищеним енергоспоживанням. Водопостачання міста здійснюється через розподільну мережу «Кременчукводоканал». Основним джерелом водопостачання є води ріки Дніпро з Кременчуцького водосховища. Обробка води здійснюється на водопровідних очисних спорудах. Загальна довжина водогінної мережі Кременчука становить 423,37 км, загальна довжина каналізаційної мережі міста становить 283,6 км. У роботі підприємства задіяні: 2 насосні станції першого підйому; водоочисні споруди потужністю 150 тис. м³ на добу; 2 комплекси каналізаційних очисних споруд Лівобережжя та Правобережжя загальною потужністю 140 тис. м³ на добу; 26 станцій перекачування стоків; 7 підвищувальних насосних станцій; 6 резервуарів питної води. Системи централізованого водопостачання та водовідведення, збудовані десятки років тому, характеризуються високою енерговитратністю, значними втратами води та фізичною зношеністю.

Обслуговуванням мереж вуличного освітлення в місті займається комунальне підприємство «Міськсвітло» Кременчуцької міської ради. На 01.01.2016 р. протяжність мереж зовнішнього освітлення складає 525,37 км. Освітлення потребує реконструкції та запровадження енергоефективного обладнання для зменшення споживання електроенергії.

Житловий фонд комунальної власності Кременчука налічує 1352 будинка комунальної власності, загальною площею 4065,5 тис. кв. м., 211 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та 1 житлово – будівельний кооператив.

Переважну більшість житлових будинків обладнано водопроводом і каналізацією (99%), центральним опаленням (98,9%), гарячим водопостачанням (97,8%). Середній фізичний знос житлового фонду становить 40-60%. Ветхими визнано 28 будинків загальною площею 6,236 тис. кв. м, аварійні будинки відсутні. Найбільш проблемними є багатоповерхові будинки, період експлуатації, яких в основному складає 30 років. Більшість з них перевищили цей вік. Проблема полягає в забезпеченні раціонального, максимально ефективного використання кінцевої енергії, яка надходить до споживача у вигляді електричної та теплової енергії.

Можна ефективно виробити енергію в сучасній котельні з високим ККД, а потім понести втрати при подачі її до опалювальних будинків. Для забезпечення енергоефективності в житловому секторі необхідно покращити експлуатаційні характеристики будинків, забезпечити проведення їх теплової санації, модернізації інженерного обладнання, проводити комплекс робіт з формування у мешканців енергозберігаючої свідомості.

Стан будівель охорони здоров'я, освіти, культури також потребує комплексу вищезазначених енергоефективних робіт. Транспортні пасажирські перевезення в Кременчуці виконують 9 підприємств, з них: одне комунальне –

«Кременчуцьке тролейбусне управління». КП «Кременчуцьке тролейбусне управління» надає послуги з перевезення пасажирів міським електричним транспортом, на балансі якого знаходиться 59 тролейбусів. На 7 міських тролейбусних маршрутах, загальна протяжність яких 160 км, щодня працює 40 тролейбусів. В середньому за рік електротранспортом користуються 14,2 млн. осіб. Міський електротранспорт є єдиним видом громадського транспорту в місті, який надає право безкоштовного проїзду всім пільговим категоріям громадян. У динаміці обсяг перевезень пасажирів збільшується, при цьому питоме споживання електроенергії на одного пасажирів зменшується. Ефективність споживання енергії підвищилась завдяки пуску в експлуатацію КП «КТУ» 13 сучасних тролейбусів з ефективними системами керування та електроприводу

Відходи. Важливою екологічною проблемою Кременчука як промислового міста є поводження з промисловими та побутовими відходами. Найбільша кількість відходів у Полтавській області утворюється саме в Кременчуці. У 2014 р. обсяг

утворення небезпечних промислових відходів I-III класів небезпеки в Кременчуці склав 72% від загального обсягу відходів області (для порівняння: Полтава – 14%, Горішні Плавні – 3%). Основними забруднювачами довкілля міста промисловими відходами є ПАТ «Кременчуцький сталеливарний завод» (станом на 01.01.2016 р. у відвалі формувальних сумішей на орендованій земельній ділянці знаходиться 7,463 млн.т. нетоксичних відходів) і ПАТ «Укртатнафта» (2,1% від усіх розміщених відходів в області I-IV класу небезпеки). Загальна кількість офіційно зареєстрованих місць видалення відходів в місті складає 10, включаючи законсервований полігон промислових відходів цеха № 18 ПАТ «Укртатнафта». Міський полігон твердих побутових відходів розташований у правобережній частині міста на Деївській горі та займає площу, згідно Державного акту на постійне землекористування, 28,0554 га. Звалище існує з 1965 року, усереднена товща шару накопичених на даний час відходів на звалищі складає 40 м, що становить 80% завантаження. Згідно даних паспорту міського звалища загальний обсяг видалених відходів станом на 01.01.2015 р. становить 8811835 т, обсяг видалених відходів протягом 2014 р. склав 67075 т. Глибина залягання рівня ґрунтових вод коливається від 5,7 до 47,5 м від поверхні землі. Існуюче звалище побутових відходів майже заповнено, а достатня кількість спеціально відведених місць для складування відходів виробництва відсутня.

Основними чинниками небезпечного стану звалища ТПВ на Деївській горі є підвищена швидкість його заповнення, відсутність системи відводу звалищного фільтрату, відсутність фундаментальних протифільтраційних заходів. Альтернативи для розміщення нового полігону ТПВ у місті немає. За даними моніторингу стану підземних вод на території житлової забудови в межах впливу звалища ТПВ у підземних водах систематично фіксуються перевищення нормативних показників за нітратами та загальною мінералізацією. На полігоні ТПВ відсутня система відводу фільтрату та протифільтраційних заходів. Єдиним шляхом вирішення проблеми поводження з відходами є реконструкція міського звалища ТПВ з розробкою інженерного захисту його території.

Пріоритетним завданням для Кременчука є будівництво сучасного сміттєпереробного заводу, що сприятиме в цілому покращенню переробки побутових відходів не тільки Кременчука, а й поблизу розташованих населених

пунктів, а також дасть можливість вирішити питання недопущення утворення стихійних сміттєзвалищ в межах міста та району.

2.3. Креативний життєвий та гуманітарний простір розвитку людини

Мешканці міста маркують навколишній простір та організовують свій світ, позначаючи конкретні місця як функціональні (школа, бібліотека, дитячий майданчик) чи емоційно значимі (улюблений дворик чи кав'ярня, лавочка в парку). «Свій» простір можна окреслювати через власність, через приналежність, через емоційну прив'язаність. У першу чергу, з ним асоціюється власне помешкання, інколи – двір, місце праці, улюблений заклад або скверик. Але значною мірою усвідомлення простору міста відбувається через поняття «спільне» – спільне подвір'я, під'їзд, парк, мікрорайон, майданчик. І це є ресурс, який належить групі осіб, що може його використовувати на власний розсуд: або переслідуючи особисті інтереси, або враховуючи інтереси спільноти, або пасивно ігноруючи, або активно руйнуючи. Тому, стан відповідальності за спільні території у місті безпосередньо залежить від активності їхніх «користувачів». Така активність сприяє не лише перетворенню та покращенню міського простору, а й розвитку соціальних зв'язків через спілкування та спільну діяльність, коли група атомізованих індивідів перетворюється на спільноту, що стає суб'єктом дії та прийняття рішень.

Через формальну та неформальну освіту, створення креативного простору, діалогових майданчиків і через залучення мешканців до реалізації невеликих, але візуально «видимих» проектів можна отримувати якісні зміни у місті. Через співпрацю між такими людьми та їхнє об'єднання навколо спільних цілей стає можливим перетворення освітнього та культурного простору, його переорієнтація на розвиток людини. Перехід від знеособлених територій пострадянського міста до живого, наповненого соціальними зв'язками простору можливий завдяки системним змінам у ставленні до своєї ролі як мешканця й прийнятті на себе відповідальності не лише за «своє», але й за «спільне». Застосування учасницького бюджетування як інструменту прямої демократії сприяє участі громадян у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів.

Системний принцип відкритості влади, донесення інформації до представників різних соціальних груп громадськості, лідерів думок, до всіх зацікавлених є важливим для розвитку громади.

Таблиця 2.3

Стратегічні проблеми та їх рішення

Проблеми	Рішення
Низька активність громади;	впровадження громадського бюджету;
Відсутність місць – «точок зростання» для креативних ідей, новаторських рішень, ініціативних команд та обміну думок;	організація безпечних і комфортних зон відпочинку мешканців міста з врахуванням потреб різних категорій населення;
Низька ступінь доступності інформації про діяльність виконавчих органів міської ради, комунальних закладів і служб міста;	підвищення ролі громади міста в розвитку освітньої галузі та покращенні соціально-психологічного оточення для кожного члена громади;
Низький рівень впливу громадськості на процеси прийняття управлінських рішень і соціальної згуртованості громади;	залучення жінок до управління містом: інформування та отримання зворотного зв'язку від місцевих жіночих громадських організацій; запрошення жінок до участі у відповідних робочих групах;
Низький рівень впровадження інструментів залучення громадськості до управління бюджетом міста	створення навчально-просвітницьких майданчиків для проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян

Джерело[31]

Організація управління, яке сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності міської ради з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій, спрямована на формування нового типу громади,

орієнтованої на задоволення потреб мешканців міста. Передбачається залучення громадськості до участі в управлінні містом, надання можливості для вільного доступу до інформації про діяльність органу місцевого самоврядування, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості в діяльності міської ради через запровадження електронного урядування та електронної демократії.

Впровадження бюджету участі дозволяє мешканцям міста взяти участь в тому, як і де бюджетні кошти можуть використовуватися для поліпшення життя міста. Жінка як агент змін у громаді посилює вплив на прийняття рішень і активно долучається до впровадження гендерно-орієнтованого бюджетування та проектів з гендерної рівності. В Центрі надання адміністративних послуг (ЦНАП) громадяни отримують можливості вільного доступу до інформації про адміністративні послуги; обрання способу подачі документів для отримання адміністративної послуги. Міська влада працює над розширенням переліку послуг, скороченням термінів надання адміністративної послуги, що позначиться на якості послуг. Підвищення відкритості влади передбачає проведення публічних громадських обговорень у різних формах: конференцій, семінарів, форумів, громадських слухань, «круглих столів», громадських приймальень, зборів, зустрічей з громадськістю, під час яких громадяни можуть заслуховувати посадових осіб органу місцевого самоврядування, порушувати наболілі питання та вносити пропозиції. Важливого значення набуває проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади та життєвих інтересів широких верств населення, формування й реалізації міської політики, підготовки й прийняття проектів нормативно-правових актів, оцінки діяльності цих органів.

Для обговорення проблемних питань громади необхідно створювати консультативно-дорадчі органи (громадські ради, комітети, робочі групи) та розширювати канали спілкування з громадою (теле- та радіодебати, дискусії, інтерв'ю, інтернет-конференції тощо). Нова школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховувати індивідуальні здібності дитини, уникатиме гендерних стереотипів. Необхідно перейти до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність).

Формування та розвитку творчого потенціалу талановитих дітей передбачає: заохочення та підтримку учнівської молоді, залучення її до наукової діяльності, запровадження сучасних методик виявлення, навчання й виховання обдарованої молоді, впровадження дієвих механізмів стимулювання молоді та її наставників, створення міської олімпіадної школи, надання допомоги обдарованим та здібним дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах, участі в творчих конкурсах, залучення до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризація здобутків обдарованої молоді, поширення досвіду роботи педагогічних працівників. Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. Буде впроваджуватися педагогіка партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу.

Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, засоби навчання. Серед методів навчання застосовуватимуть: ігри, соціальні, дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання. Велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму та розкриттю творчого потенціалу учнів. В центрі раннього розвитку дитина знаходитиметься в атмосфері доброзичливості й партнерства між дітьми та викладачами, а невимушеність навчання та індивідуальний підхід допоможе дітям адаптуватися в суспільстві, вчитиме комунікабельності, розвиватиме особистісні характеристики, що стане у пригоді в подальшому житті.

Дуже важливо створювати відповідні платформи освітнього та культурного простору – артпростори та майданчики, як творчий та навчальний простір для батьків і дітей, простір їхньої взаємодії, пізнання один одного, створення єдності, гармонії, взаєморозуміння. Це також тренінговий центр, де будуть проводитися семінари, тренінги, практикуми, майстеркласи, клубні зустрічі.

Створення території творчості та розвитку, включення людей з особливими потребами до культурно-спортивно-мистецького життя міста передбачає залучення дітей, підлітків і молоді з особливими потребами, дівчат і хлопців до творчих, культурних гуртків. Створення соціальних майстерень для зняття соціальної

напруги в суспільстві забезпечуватиме зайнятість дітей та молоді з особливими потребами та інтеграцію їх у суспільне життя. Бібліотека має стати сучасним артпростором.

Головними складовими успішної роботи сучасної бібліотеки є необхідність бути інформаційно-культурним центром, вільним публічним простором для реалізації ідей та ініціатив, а також плідна співпраця з партнерами бібліотеки, налагодження зв'язків з громадою та владою. Відпочинок, дозвілля, розваги, як і праця, є невід'ємними складовими життєдіяльності людини. Розважаючись, людина чи група людей задовольняють свої духовні потреби, оцінюють свої можливості. Створення відповідних умов для цього і є завданням громади. Індустрія відпочинку та дозвілля – це молода галузь, яка формує та розвиває особистість, впливає на виховання, формування оптимістичного настрою, відпочинок, культурний розвиток людини тощо. Зробити сучасні зони корисного та комфортного відпочинку, створити сучасний простір для відпочинку та активного дозвілля населення є завданням, яке водночас не тільки сприятиме розвитку особистості, але й залучить туристів у місто, покращить його імідж як комфортного місце проживання.

Важливим елементом дозвілля є зручна логістика та легкий спосіб добирання до зон відпочинку. Інфраструктурну проблему розділення міста на дві половини природним бар'єром – річкою Дніпро можливо вирішити за рахунок побудови мосту через річку. Це дозволить населенню із більш індустріальної частини міста швидко добратися до рекреаційної. Мостовий перехід у Кременчуці, який забезпечує сполучення між лівобережною та правобережною частинами міста, знаходиться у аварійному стані та у будь який час може бути закритий для руху в зв'язку з загрозою обвалення, що паралізує життєдіяльність міста. Парки відпочинку є невід'ємною частиною системи організації «пасивного» дозвілля людей. Вони органічно пов'язані з загальними процесами соціального й культурного життя сучасного суспільства.

Об'єктивні потреби суспільного розвитку передбачають пошук нових напрямів, моделей, форм і методів формування зон відпочинку «під відкритим небом». Роль сучасних зон відпочинку дедалі зростає і вони стають необхідними природними осередками, створюють сприятливий мікроклімат для повноцінної

життєдіяльності як багатофункціональні культурно-рекреаційні центри. Створення території активного дозвілля та оздоровлення, включення людей із особливими потребами до культурно-спортивно-мистецького життя міста передбачає залучення дітей, підлітків, молоді із особливими потребами до занять фізкультурою та спортом на відповідних майданчиках «під відкритим небом» і у спеціальних приміщеннях.

Важливим елементом оздоровлення є підвищення рівня фізичної підготовки хлопців та дівчат. На основі вивчення мотивації молоді до занять фізичною рекреацією можна зробити висновок, що молодь меншою мірою зацікавлена в досягненні оздоровчого ефекту, а більшою мірою – у самовираженні, самовдосконаленні, приємному проведенні часу, досягненні краси, в отриманні позитивних емоцій і вражень.

РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку міста. В цьому розділі Стратегії описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження (кількісні та якісні). Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних, соціальних, просторових змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над Стратегією брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до неї з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження стратегії. цим має займатись комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості, бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет з управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються такі завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних і оперативних цілей, надання інформації для корегування

цілей;

- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Для моніторингу результативності та ефективності впровадження Стратегії розробляється система індикаторів. Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення стратегічного бачення; напрямів розвитку; стратегічних, оперативних цілей; виконання завдань і проєктів.

Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проєкту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямами розвитку
4. Стан розвитку громади досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів. Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проєктів; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проєктами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та мешканцями.

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань і реалізації проєктів, коригування та актуалізація Стратегії з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проєкти будуть завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними та реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів і внесення запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд міської ради у вигляді таблиці 3.1. Економічне зростання сільських територій досягатиметься через диверсифікацію продукції, впровадження інтенсивних технологій, економічну взаємодію та просвітництво; розвиток кооперації, малого та середнього бізнесу, просування продукції на зовнішні ринки, залучення інвестицій; зміцнення людського капіталу, підвищення прибутків і якості послуг, інтенсифікацію взаємодії з міськими територіями, а отже, – підвищення якості життя сільського населення.

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2020 року передбачені стратегічні цілі:

1. Розвиток людського капіталу
2. Підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіону
3. Розвиток сільських територій/

Стратегічні напрями, визначені Стратегією розвитку міста Кременчука, сформовано відповідно до цілей Стратегії розвитку Полтавської області. Впровадження Стратегії розвитку міста Кременчука сприятиме виконанню Стратегії розвитку Полтавської області та забезпечить:

- покращення якості життя кожного члена суспільства,
- стабільне зростання людського капіталу,
- підвищення конкурентоспроможності економіки міста та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу,
- розвиток нових місцевих і регіональних продуктів і послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму,
- покращення стану навколишнього середовища.

Реалізація бачення стратегії розвитку міста Кременчука забезпечить сталий розвиток міста та регіону на базі розвитку гірничорудної промисловості, трикотажного бізнесу, підвищення конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу. Місто стане місцем розвитку людського капіталу через привабливе спортивне, культурне, мистецьке, історико-пізнавальне, екобезпечне середовище.

Сучасне місто з активною громадою, здатною співпрацювати з місцевою владою, стане сприятливим для життя та максимально комфортним для мешканців і гостей.

Запровадження ефективної системи оцінювання результатів реалізації Стратегії стане вагомим інструментом для прийняття необхідних рішень, здійснення узгоджених кроків і ефективної координації дій всіх елементів реалізації Стратегії. Зважаючи на ключову роль робочих груп у процесі реалізації Комплексної стратегії, а також на їхній різноманітний склад при необхідності вироблення єдиної узгодженої політики, важливо забезпечити якісну міжвідомчу координацію та поточний моніторинг, щоб мати можливість впливати на ефективність їх діяльності. Застосування чітких механізмів для оцінки впливу роботи міста в рамках реалізації і регулярне донесення конкретних результатів до широкого загалу забезпечать публічність і сталість процесу реалізації стратегії: Механізми забезпечення публічного моніторингу з боку громади міста:

- Квартальні та річні звіти про прогрес реалізації, які повністю або частково доступні для ключових зацікавлених сторін і широкого загалу □

- Щорічні зустрічі з ключовими учасниками процесу реалізації та зацікавленими сторонами на рівні міста

- Публічні обговорення, наприклад, дебати та круглі столи, на місцевому та національному рівні

- Висвітлення прогресу реалізації в ЗМІ на основі інформації, взятої з кварталних і річних звітів

Ці механізми дозволять прозоро дивитись на результати розвитку міста і вдосконалювати стратегії.

ВИСНОВКИ

1. В роботі було проаналізовано теоретичні підходи до вивчення планування розвитку міста. Аналізуючи всі різноманітності моделей і методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні. Після відповідного аналізу, на засіданні РГ обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягався консенсус щодо пріоритетів розвитку, що є визначальними для міста. Бажана «траєкторія» розвитку, що мала привести громаду до Бачення, складалася з низки стратегічних напрямів розвитку, які мають відповідати не тільки Баченню розвитку й Місії територіальної громади, але й базувались на проведеному аналізі її розвитку та перевагах, ресурсах і визначальних можливостях.

2. Нами було розроблено пропозиції щодо удосконалення стратегії розвитку міста Кременчука та плану їх реалізації, використано методологію, яка складається з 6 логічних етапів, які були перелічені у ході роботи. Завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні. Після визначення можливих позитивних і негативних впливів, у разі необхідності. Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи. За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем і співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

3. Досліджено особливості моніторингу і впровадження стратегії розвитку міста Кременчук. Для моніторингу результативності та ефективності впровадження Стратегії ми розробили систему індикаторів. Індикатори потрібно

розділяти на індикатори досягнення стратегічного бачення; напрямів розвитку; стратегічних, оперативних цілей; виконання завдань і проектів. Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти. Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії.

4. Проведено оцінку проблем та перешкод розвитку міста Кременчук.

Обрано напрями стратегій на найближчий час.

Кінцевою метою цього проекту є створення комплексної, узгодженої з громадою Стратегії розвитку міста. Після значної аналітичної роботи та врахування пропозицій кременчужан та експертів проекту ми визначили пріоритетні напрямки розвитку, на яких в першу чергу сконцентрувати зусилля громади:

- ефективна робота галузей економіки;
- забезпечення населення якісними транспортними та житловокомунальними послугами;
- задоволення потреб населення у послугах соціальної сфери та забезпечення правопорядку;
- поліпшення стану навколишнього середовища та запобігання його забрудненню в процесі соціально-економічного розвитку міста.

Сприяти створенню комфортних умов для жителів міста шляхом успішного розвитку підприємництва, туризму, ефективної системи екобезпеки і збереження історичної спадщини – такий спільний курс обирає міська громада. Впевнений, що спільними зусиллями наше місто стане таким, яким його хочуть бачити учасники групи стратегічного планування і всі кременчужани – екологічно чистим містом, туристичним центром України з активно працюючою економікою та високим рівнем життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Макарова А.М. Стратегія стійкого розвитку території // Кременчук : ИПРЭЭИ НАН України. 2001. 140 с.
2. Хотулева М. В. Стратегическая экологическая оценка для развития регионального и муниципального планирования: пособие для практиков / [М.В. Хотулева, Е.В. Пивцакова, В.Н. Виниченко и др.]. – М.: Эколайн, 2006. – 61 с.
3. Морозова Г. С. Економічний механізм сталого розвитку сільськогосподарських підприємств // Г. С. Морозова. – Харків, 2010. – 23 с.
4. Шевченко І. В. Стратегічна екологічна оцінка України: сучасний стан та напрями розвитку. Науковий вісник НЛТУ України. // І. В. Шевченко. – Київ, 2014. – 95 с. – (10; 24).
5. Степанов В.Н. Стратегія стійкого розвитку території. // Одеса: ИПРЭЭИ НАН України. 2001. – 140 с.
6. Коробкова З.В. Сталий розвиток промислових підприємств в глобалізованій економіці . Вдосконалення інституціональних механізмів у промисловості // збірник наукових праць упоряд. та відп. ред. В. В. Титова, В. Д. Марковой. Новосибірськ: ИЭОПП СОРАН, 2005. – С. 90-101.
7. Карамушка В. І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проекту діяльність): практичний посібник // В.І. Карамушка. – К: К.І.С. 2012. – 138 с.
8. Марушевський Г.Б. Стратегічна екологічна оцінка // методичний посібник // Г.Б. Марушевський. – К.: Проект РЕОП, 2015. – 95 с.
9. Данилишин Б.М., Шостак Л.Б. Сталий розвиток в системі природноресурсних обмежень. К.: СОПС України НАНУ, 1999. – 367 с.
10. Дорогунцов С., Федорищева А. Проблеми екологізації промисловості у регіональній політиці. Регіональна економіка. 1998. №1. – С. 12.
11. Довкілля Полтавщини. Монографія / За загальною редакцією Голика Ю.С., Ілляш О.Е. – Полтава: Копі-центр, 2014. – 256 с.
12. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/documents/2866-iv-3177>.
13. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.

14. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

15. Закон України «Про засади державної регіональної політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF>

18. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0430-19>

19. Інформація Головного управління статистики у Полтавській області (за 2015 рік). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pl.ukrstat.gov.ua/main/all_page/new/new_2015/new_1015.htm

20. Розпорядження міського голови від 08.07.2017 року № 223-Р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kremen.gov.ua>

21. Екологічний паспорт Полтавської області (2015 рік). – 2016. – 138 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://menr.gov.ua/news/32628.html>

22. Програма охорони довкілля в місті Кременчук на період 2016-2020 роки («Довкілля-2020». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kremen.gov.ua/index.php/branches/list/415>

23. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу

на навколишнє середовище у транскордонному контексті. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b99

24. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2015 році. – Полтава: Полтавська обласна державна адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів, 2016. – 170 с.

25. Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2020 року. – Полтава: Полтавська обласна рада, Полтавська обласна державна адміністрація, 2014. – 131 с.

26. Відділ обробки даних статистики праці Головного управління статистики у Полтавській області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/all_page/new/new_2020/noviny_0620.htm#za 28ч

27. Офіційний веб-портал Кременчуцької міської ради та виконавчого комітету. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kremen.gov.ua/index.php/branches/page/277>

28. Стратегія розвитку міста Кременчука. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Strategiya-Kremenchuk.pdf>

29. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

30. Характеристика стану вод Дніпровського басейну протягом березня 2019 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mozmdv.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/06/YAkisnij-sajt-cherven.pdf>

31. Інформація про стан виконання заходів з реалізації Програми охорони довкілля в місті Кременчук на період 2016-2020 роки («Довкілля2020») та Програми заходів (дій) з метою недопущення перевищення нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в м. Кременчук за рахунок коштів фонду охорони навколишнього середовища за 9 місяців 2019 року. // Офіційний веб-портал Кременчуцької міської ради та виконавчого комітету. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kremen.gov.ua/index.php/branches/page/277>.

32. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017 – 2021 роки («Довкілля–2021»)

33. Головне управління статистики у Полтавській області // Товарна структура зовнішньої торгівлі у 2019 році (остаточні дані) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/zed/zed10.htm

34. Головне управління статистики у Полтавській області // Середня заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності у 2020 році. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/dohod/doh6.htm

35. Головне управління статистики у Полтавській області // Щоквартальні обсяги зовнішньої торгівлі послугами за країнами світу у 2019 році (остаточні дані). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/zed/zed13.htm

36. Головне управління статистики у Полтавській області // Прямі інвестиції (акціонерний капітал та боргові інструменти) в області у 2019 році. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/zed/zed16.htm

37. Головне управління статистики у Полтавській області // Виробництво промислової продукції за видами за січень–березень 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/prom/prom2.htm

38. Головне управління статистики у Полтавській області // Кількість штатних працівників за видами економічної діяльності у лютому 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/dohod/doh_1.htm

39. Головне управління статистики у Полтавській області // Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за категоріями персоналу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/nau/nau9.htm

40. Головне управління статистики у Полтавській області // Соціально-економічне становище Полтавської області за січень–лютий 2019 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/all_page/publik/publik.htm

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Показники оцінки реалізації Стратегії (індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на одного мешканця
2.	Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на одного мешканця
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А	
1.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
2.	Частка інноваційно-активних підприємств у загальній кількості підприємств міста (%)
3.	Частка інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції підприємствами міста(%)
4.	Частка інноваційної продукції реалізованої на експорт в загальному обсязі експорту підприємствами міста (%)
5.	Кількість новостворених робочих місць (розмежовані за статтю дані)
6.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
7.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола асоціації експортерів, кластерів
8.	Кількість відвідувачів/туристів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
9.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань) на рік

Продовження додатку А

Стратегічний напрям В	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Обсяг залучених коштів МТД
4.	Кількість інвестиційних форумів, бізнес, інвестиційних та міжнародних місій на рік
5.	Чисельність випускників Кременчуцьких ВНЗ, працевлаштованих в межах міста за спеціальністю
Стратегічний напрям С	
6.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
7.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
8.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені містом
9.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «тепліх кредитів»
10.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
11.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
12.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям D	
13.	Динаміка чисельності населення міста за рік (розмежовані за статтю дані)
14.	Природний приріст/скорочення населення
15.	Рівень безробіття

Продовження додатку А

16.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
17.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста
18.	% вступу випускників шкіл міста до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
19.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх проведених у навчальних закладах освіти
20.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
21.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
22.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких взяли участь вихованці спортивних секцій міста
23.	Кількість конкурсів, фестивалів усіх рівнів, в яких взяли участь вихованці творчих колективів міста

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА КРЕМЕНЧУК

Студента 4 курсу, 12 групи,
спеціальності 074 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Омелич
Олексій
Сергійович

Науковий керівник
Кандидат економічних наук,
доцент

(підпис керівника)

Сонько
Юлія
Анатоліївна

Гарант освітньої програми
Кандидат економічних наук,
доцент

(підпис гаранта)

Головня
Юлія
Ігорівна

Київ 2020

РЕФЕРАТ

Випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:
«Реалізація стратегії розвитку міста Кременчук»

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3-х розділів, 5-ти підрозділів, висновків та пропозицій і списку використаних джерел (40 найменувань).

Основний текст роботи становить 32 сторінок, в т.ч. 3 таблиці, 1 рисунок. Список використаних джерел містить 40 найменувань.

Об'єктом дослідження виступає - стратегічне планування розвитку міста Кременчук

Предмет дослідження – процес визначення стратегічних цілей розвитку міста

Зазначена мета вимагає вирішити наступні завдання:

- Розкрити теоретичні підходи до вивчення стратегічного планування розвитку міста, сутність стратегій та принципи їх побудови, обґрунтування об'єкту дослідження.
- Розробити стратегічні напрями розвитку міста Кременчука.
- Провести моніторинг і впровадити стратегії розвитку міста

Одержані результати можуть бути використані при удосконаленні в практичній діяльності державних органів міста Кременчука які реалізують стратегії розвитку міста у різних галузях життя міста.

Рік виконання роботи 2019 – 2020 рр.

Рік захисту роботи – 2020.

Анотація

Метою роботи є забезпечення реалізації та постійної підтримки актуальності Стратегії розвитку міста Кременчука, затвердженого рішенням сесії міської ради.

У випускній кваліфікаційній роботі, проаналізовано етапи формування, вдосконалення та реалізації стратегії розвитку міста, викладено пропозиції щодо удосконалення стратегії розвитку міста. Розроблено пропозиції щодо створення енергоефективного та екобезпечного міста; визначено напрями створення креативного життєвого та гуманітарного простору розвитку людини; зроблено спробу розробити системи моніторингу та впровадження стратегії розвитку міста Кременчук.

Ключові слова: стратегія, етапи формування, пропозиції, економічний розвиток.

Annotation

final qualification work performed on the topic:

«Implementation of Kremenchuk city development strategy»

In the final qualifying work, the stages of formation, improvement and implementation of the city development strategy are analyzed, proposals for improving the city development strategy are presented. Developed proposals for creating an energy-efficient and environmentally friendly city; the directions of creation of creative living and humanitarian space of human development are defined; an attempt was made to develop systems for monitoring and implementing the development strategy of the city of Kremenchuk.

Key words: strategy, stages of formation, proposals, economic development.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу
студента Омелича Олексія Сергійовича
4 курсу 12 групи денної форми навчання
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
на тему «Реалізація стратегії розвитку міста Кременчук»

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів і окремих територіальних громад як одиниць регіонального й місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації.

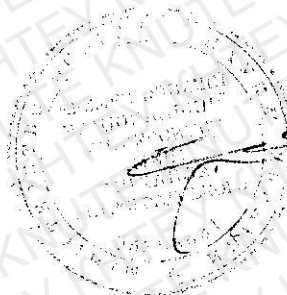
Стратегія, спрямована на економічний розвиток, як процес стратегічного партнерства, який допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання, створення умов для цього розвитку на тривалий період. Робота розкриває сучасний план реалізації міста Кременчука. В роботі проаналізовано і досліджено ключові теоретичні підходи реалізації.

В роботі враховані основні вимоги оформлення матеріалу. Слід відзначити деякі несуттєві порушення стилю викладення матеріалу, який в окремих місцях роботи є ненауковим. Але в цілому матеріал роботи викладено логічно і послідовно. Якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи вважаю задовільною

Випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Кандидат економічних наук

Доцент кафедри менеджменту

Є.В. Буряк

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Омелич Олексій Сергійович, повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Реалізація стратегії розвитку міста Кременчук» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

« 09» червня 2020 року

_____ (підпис)

засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації», Стратегії розвитку Полтавської області до 2020 року. Мета Стратегії розвитку міста полягає у вирішенні спільних проблем і реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу. Нерівність між жінками та чоловіками призводить до економічних спотворень і стримує економічне зростання, тоді як увага до гендерних відмінностей і нерівності сприяє сталому місцевому економічному розвитку. Саме тому робота над аспектами гендерної рівності була невід'ємною частиною розробки Стратегії розвитку міста Кременчука. В Стратегії приділено увагу рівній участі жінок і чоловіків в економічній діяльності, визначено економічні можливості та перешкоди. Місто надаватиме підтримку забезпеченню якісного працевлаштування жінок і чоловіків в рамках ініціатив зі створення робочих місць, забезпечуватиме врахування голосу жінок в управлінні містом і застосовуватиме на практиці принципи гендерної рівності гарантовані Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Стратегія спрямована на економічний розвиток як процес стратегічного партнерства, який допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання, створення умов для цього розвитку на тривалий період. Економічний розвиток спрямований на виробництво найбільшої кількості благ і створення максимальної

Унікальність текста: 84.5%

показать все совпадения

Адрес страницы

Сколько совпало

Совпадения

<https://helpiks.org/5-562.html>

12.3%

[показать](#)

<https://lektsii.org/16-6185.html>

5.8%

[показать](#)

<https://uchebnik-online.com/128/734.html>

5.2%

[показать](#)

Закажи реферат этого текста ~290 руб.

Правильте этот текст

Новая проверка

